

1021 – 21. oktober

Trellkvinnens sønn skal ikke arve som den frie kvinnens sønn. Gal 4: 30.

Tusenvis av ellers ganske opplyste mennesker vet ikke at Skriften taler om to åndelige riker:

Først har vi et lovens rike, der en får alt etter det en selv har fortjent. Som apostelen sier: «Den som holder seg til gjerninger får ikke lønnen av nåde, men etter fortjeneste».

Det samme er det Kristus vil vise oss når han sier at de som hadde arbeidet hele dagen, som hadde båret dagens byrde og hete i vingården, fikk ingen nåde, men bare etter som de hadde fortjent. Bare «daglønnen». Fordi de «holdt seg til gjerningene»! Disse menneskene kalles i Skriften for trelle eller tjenere, trellkvinnens sønner, som bare skal få det de har fortjent.

Men så finnes det også et nåderike, der det aldri går etter vår fortjeneste. Nei, de som hører hjemme her, eier en konstant nåde. I gode og dårligere dager samme nådestand. På grunn av at de har en stedfortreder som har gjort det slik at de ikke dømmes etter loven, at ingen synder blir tilregnet dem.

Akkurat som vi leser det i Rom 4: «Men den som ikke holder seg til gjerninger, men tror på ham som gjør den ugudelige rettferdig, han får sin tro tilregnet som rettferdighet, slik også David priser det menneske salig som Gud tilregner rettferdighet uten gjerninger, og som Herren aldri tilregner noen synd». Disse kaller Skriften for barn, sønner og den frie kvinnes barn, som skal «bli i huset» og eie arven.

Med disse ordene om tjenere og barn i huset, spesielt når det gjelder det viktige og forbilledlige Abrahams hus, har Paulus tatt fram et forhold som er særdeles lærerikt. Men som mange aldri tenker over. Midt i våre egne familier har Gud gitt oss et talende bilde på hvordan han handler i nåde.

Ser vi ikke hvordan barna i hjemmet vårt legemlig sett nettopp lever i en slik nåde-husholdning? De blir aldri skyldig noe. Hvor mye de så daglig forbruker, og uansett hvor lite de selv utretter for å skaffe til veie noe av det vi trenger i huset. De har alt de behøver, fritt og uten betaling.

De får sin mat og drikke, sine klær, sitt stell, sin seng, sin oppdragelse. Om de kanskje selv ikke skaffer til veie noe som helst, men bare forbruker, blir de aldri skyldig noe. Og så til slutt, etter i mange år bare å ha mottatt alt mulig godt, skal de til og med motta arven.

Tjenerne i huset, derimot, har strevet trofast med tungt arbeid. Det er kanskje nettopp dem som har skaffet alt dette hjemmet lever av. Men med dem blir det holdt regnskap –! Hvis noen av dem gjennom året har tatt ut mer enn den lønnen som er avtalt, står de til slutt med gjeld. Og å arve noe som helst fra dette huset kommer ikke på tale for dem.

Mens barna, – la det være sagt ennå en gang –, uansett alt de forbruker og hvor lite de enn arbeider, blir de aldri skyldig noe. Er ikke det en underlig styringsform? Og hva kommer det av at barna aldri blir skyldig noe? Det kommer jo bare av at det aldri blir ført noe regnskap med dem. «De er jo barn», sier vi, «hvem holder vel regnskap med barna, så lenge de bor hjemme?»

Ja, dette er Guds rikes hemmelighet. Med barna føres det aldri regnskap. Om vi står med gjeld, eller er gjeldfrie, avhenger bare av om vi er tjenere eller barn, «trellkvinnens sønner», eller «den frie kvinnens barn».

I din egen familie ser du det sanne bildet av nåderiket. Det bildet Skriften så titt bruker. Akkurat som med dine barn, er det med dem som er i Kristus, og «lever i barnekår» hos Gud. Det føres ikke noe regnskap med dem. De er det folk som Gud ikke tilregner noen synd. De lever av nåde på grunn av alt deres førstefødte bror har fortjent. Derfor lever de i en uavbrutt barnekårets nådestand.

Å, er dette sant? Er det mulig at det også finnes et slikt nåderike på jorden? Ja, dette er sant! Skriftens ord står evig fast, selv om våre ustadige hjerter er gjennomtrengt av loviskhet, og ikke kan holde fast på denne salige trøsten. Men Skriften lyver ikke. Derfor er dette alle troendes tilstand: At Gud ikke tilregner dem noen synd til fordømmelse. At de er Guds elskede barn.

De lever under samme nåde hos Gud de dagene det går dårlig for dem, som når det går bedre. Når de fryder seg over at de får kraft til å gjøre noe godt, og når de sukker over sine synder og dårskap så de «roper til Herren i hjertets angst». De eier den samme nåde når de smaker og ser hvor god Herren er, som når de gjennom langvarig tørke bare får smake malurt og galle.

Men hvis det ikke er slik, hvis vi er mer velbehagelige for Gud bare når vi får nåde til å leve et mer hellig kristenliv. Da kommer jo rettferdigheten av våre gjerninger. Og da er altså Kristus død forgjeves. Da lever vi jo i et gjerningsrike, som hersker over nåden. Og ikke et nåderike som hersker over gjerningene.

Vi innrømmer at denne læren er den største galskap for vår fornuft. For alt som i oss er. Følelser, fornuft og samvittighet er fullt av loviskhet, så vi stadig trekkes ned i loviske holdninger. Men skulle vi derfor for alvor bare tro det vi ut fra vår natur mener og kjenner? Det ville jo være det samme som å falle fra troen.

Nei, nåderiket, der ingen synd tilregnes, er summen av alt Kristus har fortjent ved sitt fullbrakte verk, og av hele Skriftens tusentalls vitnesbyrd om det samme. Gud være lovet i evighet for sin ubeskrivelig store gave!